Bozmaya Uyma ve Kazanılmış Hak

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 2. Hukuk Dairesi	17.10.2024	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2024/6274	2024/7546	HMK 369, 371, TMK 166, 174, 175

ÖZET

Karşılıklı boşanmada bozmaya uyan bölge adliye mahkemesi kadını ağır kusurlu bulup erkek yararına tazminata hükmetmiş, yoksulluk nafakasını reddetmiştir. Yargıtay, bozma dışı kesinleşen yönlerin ve bozmaya uymayla oluşan usulî kazanılmış hakkın yeniden incelenemeyeceğini belirterek onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/bozmaya-uyma-sonrasi-kazanilmis-hak-bosanma-2024-7546/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

2. Hukuk Dairesi 2024/6274 E. , 2024/7546 K.

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/982 E., 2024/1047 K.

KARAR : Bozmaya uyularak hüküm tesisi

Taraflar arasında İlk Derece Mahkemesinde görülen ve istinaf incelemesinden geçen karşılıklı boşanma davasında verilen karar hakkında yapılan temyiz incelemesi sonucunda, Dairece Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi kararının kusur belirlemesi, tazminatlar ve yoksulluk nafakası yönlerinden bozulmasına, bozma kapsamı dışında kalan yönlerden onanmasına karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesince bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; erkek yararına maddî ve manevî tazminata, kadının yoksulluk nafakası talebinin reddine karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı taraf vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin

kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı-karşı davalı kadın vekili dava dilekçesinde özetle; erkeğin düzenli çalışmadığını, kıskanç olduğunu, birlik görevlerini yerine getirmediğini, ilgisiz olduğunu, aşağıladığını, kısıtladığını, hakaret ve tehdit ettiğini, her gece zoraki birlikte olmak istediğini, psikolojik ve fiziksel şiddet uyguladığını belirterek, tarafların 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (4721 sayılı Kanun) 166 ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince boşanmalarına, çocuklar için 1.000,00 TL tedbir ve iştirak, kadın için 1.000,00 TL tedbir, yoksulluk nafakasına, 100.000,00 TL maddî tazminat 100.000,00 TL manevî tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı-karşı davacı erkek cevap ve karşı dava dilekçesinde özetle; karşı tarafın iddialarının asılsız olduğunu, davacının birçok defa sinkaflı şekilde müvekkili ile konuştuğunu, evliliklerinin kağıt üzerinde olduğunu söylediğini, müvekkilinden habersiz birçok yere altın ve para sakladığını, telefonla fazla ilgilenerek sürekli birileriyle mesajlaştığını, fiziksel şiddet uyguladığını, saldırdığını, hakaret ettiğini belirterek, tarafların 4721 sayılı Kanun'un 166 ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince boşanmalarına, 55.000,00 TL manevî tazminata, 170.000,00 TL maddî tazminatın dava tarihi itibariyle yasal faiziyle birlikte davacıdan tahsiline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 29.03.2022 tarihli, 2020/345 E., 2022/155 K. sayılı kararı ile, kadının erkekle haklı bir gerekçe olmadan cinsel birliktelikten kaçındığı kanaatine varıldığı, baskın olduğu, eşini küçümseyici beyanlarda bulunarak aşağıladığı, hakaret ettiği, fiziksel şiddet uyguladığı, eşinin izni olmadan gece geç saatlerde peryodik zamanlarda dışarıya çıktığı, erkeği aldattığı, boşanmaya sebep olan olaylarda kadının ağır kusurlu olduğu gerekçesi ile her iki davanın kabulü ile tarafların 4721 sayılı Kanun'un 166 ncı maddesinin birinci fıkrası gereğince boşanmalarına, ortak çocuğun velâyetinin anneye verilmesine, baba ile çocuk arasında her ayın 1. ve 3. cumartesi günü saat 09.00 ile 17.00 arasında, sömestr tatilinin 1. haftası cumartesi günü saat 09.00'dan bir sonraki cumartesi saat 17.00'ye kadar, yaz tatilinde 1 Temmuz saat 09.00 ile 31 Temmuz saat 17.00 arasında, dini bayramların 2. günü saat 09.00'dan 3. günü saat 17.00'ye kadar kişisel ilişki kurulmasına, çocuk için aylık 300,00 TL tedbir, 500,00 TL iştirak nafakasının hükmün kesinleşmesinden sonra her yıl TEFE-TÜFE oranında artırılmak suretiyle erkekten tahsiline, kadının maddî ve manevî tazminat talebi ve yoksulluk nafakası taleplerinin reddine, kadın lehine hükmedilen aylık 600,00 TL yoksulluk nafakasının karar kesinleşinceye kadar devamına, karar kesinleştikten sonra kaldırılmasına, erkek yararına 25.000,00 TL maddî, 30.000,00 TL manevî tazminata karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekillerince istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 30.12.2022 tarihli ve 2022/1303 Esas, 2022/3981 Karar sayılı kararıyla; Mahkemece kadına kusur olarak yüklenen erkeğin cinsel birliktelik arzuladığında kadının eşini bıçakla tehdit ettiği duyuma dayalı olup ispatlanamadığından kadının kusurları arasından çıkarılması gerektiği, diğer taraftan erkeğin vakıa olarak dayandığı ve tanık beyanı ile ispatlanan kadının evdeki eşyaları götürmesi kusurunun kadına yüklenmesi gerektiği, dosya kapsamına ve oluşa göre kadının aldatma diye nitelendirilen eyleminin güven sarsıcı davranış niteliğinde olduğu; erkeğe kusur yüklenmemiş ise de, tanık beyanları ile ispatlanan, erkeğin kadını tehdit etmesi, kıskançlık göstermesi, elbiselerini yırtması, hakaret etmesi, evde saygısız davranışlarda bulunması ve evin ihtiyaçlarını karşılamaması kusurlarının erkeğe yüklenmesi gerektiği, bu durumda erkeğe hakaret eden, cinsellikten kaçınan, daha baskıcı olan, güven sarsıcı davranışta bulunan, evdeki eşyaları götüren kadının; kadını tehdit eden, kıskanan, elbiselerini yırtan, hakaret eden, evin ihtiyaçlarını karşılamayan, evde saygısız hakaretlerde bulunan erkeğin eşit kusurlu oldukları, haftasonları da baba ile yatılı olacak şekilde kişisel ilişki tesisi gerektiği, hükmedilen iştirak nafakası miktarının az olduğu, kadının kendisini yoksulluktan kurtarmaya yeterli ve düzenli gelirinin olmadığı, kadın yararına uygun miktarda yoksulluk nafakasına hükmedilmesi gerektiği, tarafların eşit kusurlu olduğu anlaşıldığından erkeğin maddî ve manevî tazminat taleplerinin reddine karar verilmesi gerektiği gerekçesi ile ilgili bentlerin kaldırılmasına, velâyeti anneye verilen ortak çocuk ile baba arasında her ayın 1. ve 3. haftaları cumartesi sabah saat 09.00'dan pazar akşamı saat 17.00'a, her yıl 1 Temmuz saat 09.00'dan 31 Temmuz saat 17.00'a, sömestr tatilinin ikinci haftası cumartesi Sabah saat 09.00'dan takip eden cuma günü akşam saat 17.00'a, her yıl ilk ara tatilin birinci günü saat 09.00'dan son günü saat 17.00'a, ayrıca dini bayramların 2. günü saat 09.00'dan bayramın 3. gün saat 17.00'a, babalar günü sabah saat 09.00'dan aynı gün saat 17.00'a kadar olmak üzere kişisel ilişki kurulmasına, ortak çocuk için aylık 300,00 TL tedbir, 800,00 TL iştirak nafakasına, kadının maddî ve manevî tazminat talebinin reddine, kadın için aylık 600,00 TL tedbir ve yoksulluk nafakası ödenmesine, erkeğin maddî ve manevî tazminat taleplerinin reddine, sair istinaf istemlerinin esastan reddine karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1.Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı taraf vekilleri yönlerden temyiz isteminde bulunmuştur.

2.Dairenin 11.01.2024 tarihli kararı ile Bölge Adliye Mahkemesince belirlenen ve gerçekleşen kusurlu davranışlara göre boşanmaya sebep olan olaylarda davacı-karşı davalı kadının, davalı-karşı davacı erkeğe nazaran daha fazla kusurlu olduğu, hal böyle iken yanılgılı kusur belirlemesi yapılarak tarafların eşit kusurlu kabul edilmelerinin, erkeğin maddî ve manevî tazminat taleplerinin reddinin ve kadının yoksulluk nafakası talebinin koşulları oluşmadığı halde kabulünün hatalı olduğu

gerekçesiyle hükmün erkek yararına bozulmasına, erkeğin sair, kadının tüm temyiz itirazlarının reddi ile hükmün bozma kapsamı dışında kalan bölümlerinin ise onanmasına karar verilmiştir.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; "evlilik birliğinin temelinden sarsılmasına neden olan olaylarda erkeğe hakaret eden, cinsellikten kaçınan, daha baskıcı olan, güven sarsıcı davranışta bulunan, evdeki eşyaları götüren kadının ağır kusurlu, kadını tehdit eden, kıskanan, elbiselerini yırtan, hakaret eden, evin ihtiyaçlarını karşılamayan, evde saygısız hakaretlerde bulunan erkeğin ise hafif kusurlu olduğu" şeklinde düzeltilmesine, davacı-karşı davalı kadının yoksulluk nafakası isteminin reddine, boşanmaya ilişkin hükmün kesinleştiği tarihten itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte erkek yararına 15.000,00 TL maddî, 15.000,00 TL manevî tazminata karar verilmiştir.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1.Davacı-karşı davalı kadın vekili katılma yolu ile temyiz dilekçesinde özetle; erkeğin davasının kabulü, kusur belirlemesi, kadının reddedilen tazminat ve yoksulluk nafakası talepleri ve erkek lehine hükmedilen tazminatlar, yatılı kişisel ilişki ve iştirak nafakası miktarları yönünden kararın bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

2.Davalı-karşı davacı erkek vekili temyiz dilekçesinde özetle; tazminat miktarları ve velâyet yönünden kararın bozulmasına karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, bozma ilamının gereğinin yerine getirilip getirilmediği, kesinleşen yönlere ilişkin temyiz itirazının incelinip incelenemeyeceği, kadının yoksulluk nafakası talebi ile erkek yararına hükmedilen maddî ve manevî tazminatın miktarları noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun (6100 sayılı Kanun) 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri. 4721 sayılı Kanun’un 4 üncü, 166 ncı maddesi, 174 üncü maddesinin ikinci fıkrası, 175 inci ve 182 inci maddeleri.

3. Değerlendirme

1.Temyiz olunan nihai kararların bozulması 6100 sayılı Kanun'un 371 inci maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

2.Temyizen incelenen Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozmaya uygun olduğu kararda ve kararın gerekçesinde hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasında delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmadığı, bozmanın kapsamı dışında kalarak kesinleşmiş olan yönlere ilişkin temyiz itirazlarının incelenmesinin artık mümkün olmadığı gibi bozmaya uyulmakla karşı taraf yararına kazanılmış hak oluşturan yönlerin de yeniden incelenmesinin hukuken mümkün olmadığı anlaşılmakla; temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeple;

Taraf vekillerinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz edenlere yükletilmesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

17.10.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.